

Sygn. akt V CSK 255/14

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa Syndyka Masy Upadłości M. Spółki
z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w R.
przeciwko I. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 listopada 2014 r.,
na skutek skarg kasacyjnych obu stron
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 20 listopada 2013 r., sygn. akt V ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia obu skarg kasacyjnych
do rozpoznania**
- 2) znosi pomiędzy stronami koszty postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, a skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio - kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego.

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 20 listopada 2013 r. z apelacji pozwanej I. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 7 marca 2012 r. w ten sposób, że zasądził od pozwanej

na rzecz powoda Syndyka Masy Upadłości M. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej kwotę 263.118,35 z odsetkami ustawowymi oraz oddalił dalej idące powództwo do kwoty 1.069.001,35 złotych. Poza tym Sąd Apelacyjny zmienił rozstrzygnięcia o kosztach procesu oraz oddalił apelację pozwanej w pozostałej części.

Od wyroku Sąd drugiej instancji skargi kasacyjne wniosły obie strony.

Powódka wniosek o przyjęcie skarg kasacyjnych do rozpoznania oparła na przesłankach określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Zdaniem powódki skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ze względu na wyraźne naruszenie art. 65 k.c. przez nieuzasadnioną ingerencję w treść umowy stron o roboty budowlane oraz treść aneksu do tej umowy. Ponadto zdaniem powódki w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne: „Czy wobec braku inicjatywy dowodowej stron, reprezentowanych przez fachowych pełnomocników, Sąd powinien dopuścić z urzędu dowód z opinii biegłego, jeśli rozstrzygnięcie sprawy może nastąpić w oparciu o dokumenty”.

Pozwana we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania podniosła, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona szczególnie w zakresie, w jakim Sąd Apelacyjny dopuścił się kwalifikowanych naruszeń powołanych przepisów prawa materialnego, stanowiących podstawę wykładni woli stron (art. 65 § 2 k.c. w zw. ze wskazanymi postanowieniami umowy) oraz norm procesowych tj. art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 i art. 382 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej

(postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, nie publ; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, nie publ). Tych wymagań nie spełnia wniosek powoda o przyjęcie z tej przyczyny skargi kasacyjnej do rozpoznania. Rozstrzygnięcie sformułowanego w skardze kasacyjnej zagadnienia zależy od konkretnych okoliczności faktycznych sprawy a zatem nie można mu nadać uniwersalnego charakteru. Poza tym trzeba również podnieść, iż skarżący poprzestał jedynie na przedstawieniu zagadnienia prawnego i nie wskazał w odrębnym wywodzie jakie względy uzasadniają potrzebę rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Odnosząc się do wniosków obu stron o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powodu jej oczywistej zasadności trzeba wskazać, że według ugruntowanego w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowiska, oczywista” zasadność skargi to jej zasadność ewidentna, niewątpliwa, możliwa do stwierdzenia bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05 a także postanowienia z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, niepubl.).

Nie spełniają zatem tego wymagania oba wnioski o przyjęcie skarg kasacyjnych do rozpoznania z powodu jej oczywistej zasadności. Samo nazwanie zarzucanych naruszeń określeniami „wyraźne naruszenie” lub też „naruszenie kwalifikowane”, w żaden sposób nie prowadzi do wykazania „oczywistej” zasadności skargi opartej na tych zarzutach. Zbadanie, czy w sprawie zachodzi przesłanka przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tak jak została ujęta w skardze, wymagałoby uprzedniego przeanalizowania zasadności podstaw skargi kasacyjnej, co jest niedopuszczalne na tym etapie postępowania a nadto sprzeczne z istotą wymagania wykazania przesłanki uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania.

Z tych względów uznając, że nie zostały spełnione przesłanki przejęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2

k.p.c. postanowił jak wyżej. Ponieważ odmowa przyjęcia odnosi się do obu skarg kasacyjnych Sąd Najwyższy na podstawie art. 100 w zw. z art. 391 § 1 , 398 ²¹ k.p.c. zniósł wzajemnie koszty postępowania kasacyjnego faktycznie ograniczone do wynagrodzeń pełnomocników procesowych.